

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΩΝ

Κουτελέκος Ιωάννης

Καθηγητής Εφαρμογών Τμήματος Νοσηλευτικής ΤΕΙ Αθήνας

DOI:

Κατά τις τελευταίες, έχει πλέον τεκμηριωθεί ο σημαντικός ρόλος της επικοινωνίας μεταξύ επαγγελματιών υγείας και ασθενών, σε παγκόσμια κλίμακα ενώ παράλληλα έχει αναγνωριστεί η αναγκαιότητα ενσωμάτωσης της διδασκαλίας της επικοινωνίας ως μάθημα υποχρεωτικής παρακολούθησης όλων των σχολών επαγγελματιών υγείας.¹⁻³

Κύριος στόχος της επικοινωνίας είναι η κατανόηση των μηνυμάτων που μεταδίδονται από την πλευρά του αποστολέα (πομπού) και λαμβάνονται από την πλευρά του λήπτη (δέκτη). Οι κυριότερες μορφές επικοινωνίας είναι η λεκτική επικοινωνία, η οποία βασίζεται στη χρήση της γλώσσας (γραπτός ή προφορικός λόγος) και η μη λεκτική, η οποία αναφέρεται και ως γλώσσα του σώματος (οπτική επαφή, στάση του σώματος και χειρονομίες). Η αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ επαγγελματιών υγείας και ασθενών αποτελεί δυναμική εναλλασσόμενη σχέση, η οποία ξεκινά από τη διάγνωση της νόσου έως την αποκατάσταση, εφόσον αυτή είναι

εφικτή. Η αποτελεσματική επικοινωνία συμβάλει σημαντικά στη μεγιστοποίηση του θεραπευτικού αποτελέσματος, την εξασφάλιση της συνεργασίας, τη μείωση του άγχους και την ενθάρρυνση της έκφρασης των συναισθημάτων του πάσχοντα, την αύξηση του βαθμού εμπιστοσύνης προς τους επαγγελματίες υγείας, κ.ά.¹⁻³

Πολλοί παράγοντες υπονομεύουν την αποτελεσματική επικοινωνία, όπως για παράδειγμα, το άγχος και η αβεβαιότητα που βιώνουν οι ασθενείς, ο φόρτος εργασίας των επαγγελματιών υγείας, οι ελλείψεις προσωπικού, η αδυναμία κατανόησης των θεραπευτικών οδηγιών ή ακόμα και οι συγκρούσεις στα πλαίσια της συνεργασίας των επαγγελματιών υγείας που εργάζονται σε ένα οργανισμό.¹⁻³

Στην Ελλάδα, επικρατεί ακόμα η αντίληψη ότι, τα επικοινωνιακά χαρακτηριστικά του κάθε ατόμου άπτονται της προσωπικότητάς του και δεν αποκτώνται μόνο με τη μάθηση. Αντιθέτως, οι επικοινωνιακές δεξιότητες αποκτώνται μέσω της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και

παρέχεται ολιστική φροντίδα για την ικανοποίηση των πραγματικών αναγκών των ασθενών. Παράλληλα είναι ανάγκη για την αποτελεσματική επικοινωνία, όλοι οι επαγγελματίες υγείας να διαθέτουν εφαρμοσμένες κλινικές συμβουλευτικές νοσηλευτικές δεξιότητες. Η επικοινωνία των επαγγελματιών υγείας και των

ασθενών μέσω συμβουλευτικών δεξιοτήτων, ενεργοποιεί την ενσυναίσθηση, ενώ αναδεικνύει το προσωπικό σύστημα αξιών, πεποιθήσεων και συμπεριφορών τους, θωρακίζοντας τον σεβασμό στα πανανθρώπινα ιδανικά και στα θρησκευτικά πιστεύω του κάθε ατόμου.⁴⁻⁶

Βιβλιογραφία

1. Polikandrioti M, Ntokou M. Needs of hospitalized patients. Health science journal. 2011;5(1):15-22.
2. Πολυκανδριώτη Μ. Ανάγκη ενημέρωσης-πληροφόρησης των ασθενών. Το Βήμα του Ασκληπιού. 2011;10(4):439-440.
3. Βενιού Α, Τεντολούρης Ν. Παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία ιατρού-ασθενούς. Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής. 2013;30(5):613-618.
4. Πολυκανδριώτη Μ, Κουτελέκος Ι. Ανάγκες ασθενών. *Περιεγχειρητική Νοσηλευτική*. 2013,2(2): 73-83.
5. Κουτελέκος Ι, Παναγιωτάκου Σ. Προσέγγιση στη νοσοκομειακή συμβουλευτική-δεξιότητες συμβουλευτικής στη νοσηλευτική πράξη. Σε: Νταφογιάννη Χ, Νεστορίδου Α. (Επιμ. εκδ.). *Φροντίδα ασθενών με ειδικά προβλήματα υγείας*. Εκδόσεις «Έλλην», Αθήνα, 2004.
6. Κουτελέκος Ι, Γερογιάννη, Γ. Θρησκευτικότητα στο χώρο του νοσοκομείου. Το Βήμα του Ασκληπιού. 2011,10(4):480-486